

NOTA VAN TOELICHTING

1. Doel en aanleiding

Op 9 april 2022 is de Uitvoeringswet cyberbeveiligingsverordening in werking getreden en is de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: Minister van EZK) als de nationale cyberbeveiligingscertificeringsautoriteit verantwoordelijk geworden voor de goedkeuring van Europese cyberbeveiligingscertificaten voor zekerheidsniveau hoog in Nederland. In dit kader is het van belang dat de melding van het opstarten van een certificeringsprocedure voor zekerheidsniveau hoog en aanvragen tot goedkeuring van het onderzoeksplan en het onderzoeksrapport, alsmede het bijbehorende certificaat, elektronisch worden ingediend. Daarmee wordt een meer uniform proces beoogd. Het waarborgen ervan kan alleen door de elektronische indiening wettelijk voor te schrijven.

De grondslag voor dit besluit is gelegen in de artikelen 3, tweede lid, 4, vijfde lid, en 5, zesde lid, van de Uitvoeringswet cyberbeveiligingsverordening (hierna: uitvoeringswet). Hierin is geregeld dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld ter uitvoering van de goedkeuringsprocedure.

2. Inhoud

2.1 Goedkeuringsprocedure bij Europese cyberbeveiligingscertificaten zekerheidsniveau hoog

De cyberbeveiligingsverordening¹ is een Europese verordening, die een Europees kader introduceert op het gebied van cyberbeveiligingscertificering. Europese cyberbeveiligingscertificeringsregelingen vormen de basis van de uitgifte van de cyberbeveiligingscertificaten. Deze cyberbeveiligingscertificaten worden nationaal uitgegeven.

De cyberbeveiligingsverordening geeft verschillende opties voor de nationale uitgifte van cyberbeveiligingscertificaten met zekerheidsniveau hoog. In de uitvoeringswet is in Nederland gekozen voor een model waarin het Europees cyberbeveiligingscertificaat wordt afgegeven door een conformiteitsbeoordelingsinstantie, nadat de nationale cyberbeveiligingscertificeringsautoriteit elk door de conformiteitsbeoordelingsinstantie af te geven individueel Europees cyberbeveiligingscertificaat heeft goedgekeurd. De goedkeuring wordt gegeven, indien de conformiteitsbeoordeling en het cyberbeveiligingscertificaat voldoen aan de betreffende cyberbeveiligingscertificeringsregeling. Deze systematiek van voorafgaande goedkeuring door de nationale autoriteit wordt ook wel het goedkeuringsmodel genoemd.

Het goedkeuringsmodel geldt uitsluitend voor de certificering voor zekerheidsniveau hoog en is nader uitgewerkt in de uitvoeringswet, waarbij is gekozen voor het opzetten van een systeem van stapsgewijze goedkeuring door de nationale autoriteit. In de uitvoeringswet is de Minister van EZK aangewezen als de nationale autoriteit. In de praktijk worden deze taken uitgevoerd door het Agentschap Telecom (hierna: AT). Eerst doet de conformiteitsbeoordelingsinstantie een melding van het starten van een certificeringstraject bij de nationale autoriteit, vervolgens legt de conformiteitsbeoordelingsinstantie het onderzoeksplan ter goedkeuring voor aan de nationale autoriteit en als laatste legt de conformiteitsbeoordelingsinstantie het onderzoeksrapport en het bijbehorende Europese cyberbeveiligingscertificaat dat die voornemens is af te geven ter goedkeuring voor aan de nationale autoriteit. Na goedkeuring door de nationale autoriteit, kan de conformiteitsbeoordelingsinstantie het Europese cyberbeveiligingscertificaat afgeven.

Om op de aanvragen te kunnen beslissen ontvangt de nationale autoriteit de nodige informatie van de conformiteitsbeoordelingsinstantie omtrent onderdelen van de conformiteitsbeoordeling. Hieronder volgt een toelichting op de verschillende stappen.

¹ Verordening (EU) 2019/881 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake Enisa (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging), en inzake de certificering van de cyberbeveiliging van informatie- en communicatietechnologie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 526/2013 (de cyberbeveiligingsverordening) (PbEU 2019, L151)

2.2 Elektronische melding en aanvraag goedkeuring

Op grond van dit besluit dienen de melding en aanvragen tot goedkeuring van het onderzoeksplan en het onderzoeksrapport elektronisch worden ingediend middels een door de Minister van EZK vastgesteld formulier. Door dit elektronisch te laten doen wordt een uniform proces beoogd, tenzij technische belemmeringen aan de zijde van de Minister van EZK dit tijdelijk onmogelijk maken. Hiermee wordt er ten behoeve van de conformiteitsbeoordelingsinstantie een eenduidig, voorspelbaar en efficiënt aanleveringsproces gecreëerd. Tevens kan AT op een meer efficiënte wijze haar taken uitoefenen, indien gegevens op een geüniformeerde wijze worden aangeleverd.

2.3 Gegevens die worden verstrekt in melding en aanvraag goedkeuring

In dit besluit is een grondslag opgenomen om bij ministeriële regeling regels te kunnen stellen over de gegevens die bij de melding of bij de aanvraag tot goedkeuring verstrekt moeten worden. Te denken valt aan ten eerste om verificatie-gegevens. Dit betreffen gegevens waarmee de conformiteitsbeoordelingsinstanties kunnen worden geverifieerd. Dergelijke gegevens zijn onder meer organisatiegegevens, accreditatienummer en KvK-registratienummer van de conformiteitsbeoordelingsinstanties. Verder kan worden gedacht aan gegevens die AT in staat stellen om het proces inzake het goedkeuringsbesluit in te richten naar aanleiding van een aanvraag. Hierbij gaat het onder meer om contactpersoonsgegevens, de betreffende cyberbeveiligingscertificeringsregeling, gegevens inzake de kandidaat-certificaathouder, gegevens inzake het te certificeren product, dienst of proces, gegevens inzake betrokken derden (bijvoorbeeld testlaboratoria).

Ook voor de aanvraag tot goedkeuring van het onderzoeksrapport en het bijbehorende certificaat zullen gegevens nodig zijn inzake het onderzoeksrapport, het certificaat en het certificatie rapport.

3. Effecten bedrijfsleven en overheid

3.1 Regeldruk

Met betrekking tot de regeldrukberekening wordt gerefereerd naar blz. 21 van de memorie van toelichting bij de uitvoeringswet (Kamerstukken II, 2020/21, 35838, nr. 3).

3.2 Overige bedrijfseffecten

Het besluit zal leiden tot meer uniformiteit en daarmee zekerheid ten behoeve van het bedrijfsleven.

4. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

PM

5. Advies en consultatie

PM

6. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst. Daarmee wordt afgeweken van de systematiek van vaste verandermomenten voor regelgeving, die inhoudt dat algemene maatregelen van bestuur met ingang van 1 januari of 1 juli in werking treden en minimaal twee maanden voordien bekend worden gemaakt. Dat kan in dit geval worden gerechtvaardigd, omdat de doelgroep gebaat is bij spoedige inwerkingtreding.